

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Korleis skal vi halde oppe skogproduksjonen på Vestlandet? Kva finst av ulike alternativ i forynginga?

Inger Sundheim Fløistad – Skogsamling Vestland 2022 – 22.4.2022

Disposisjon

Valg i foryngelsen

- og tiltak for å begrense snutebilleskader

- Markberedning
- Plantetid og plantetype
- Snutebillebeskyttelse

Snutebilleundersøkelsen 2017-18

AVGANG I PLANTEFELT

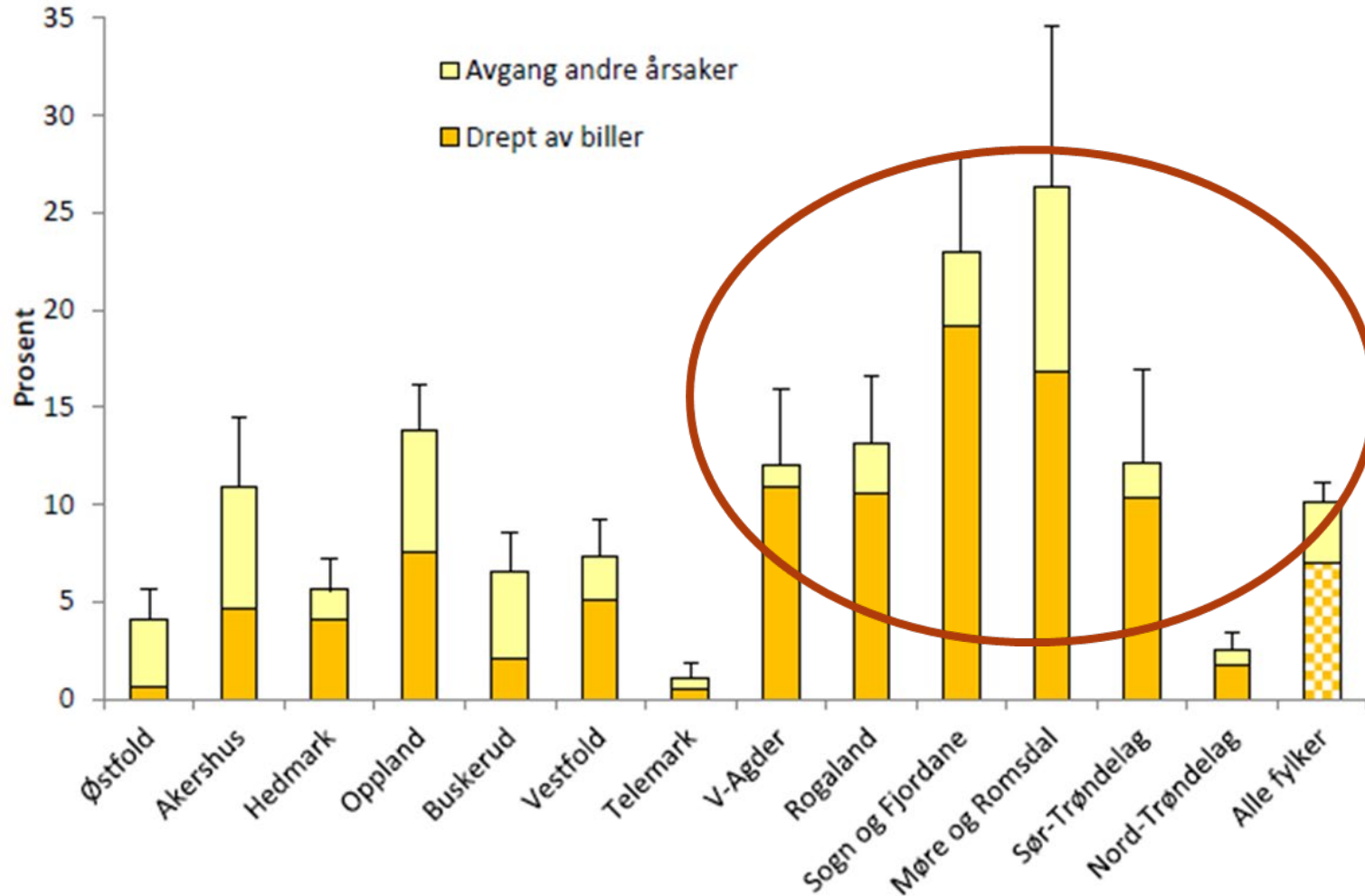
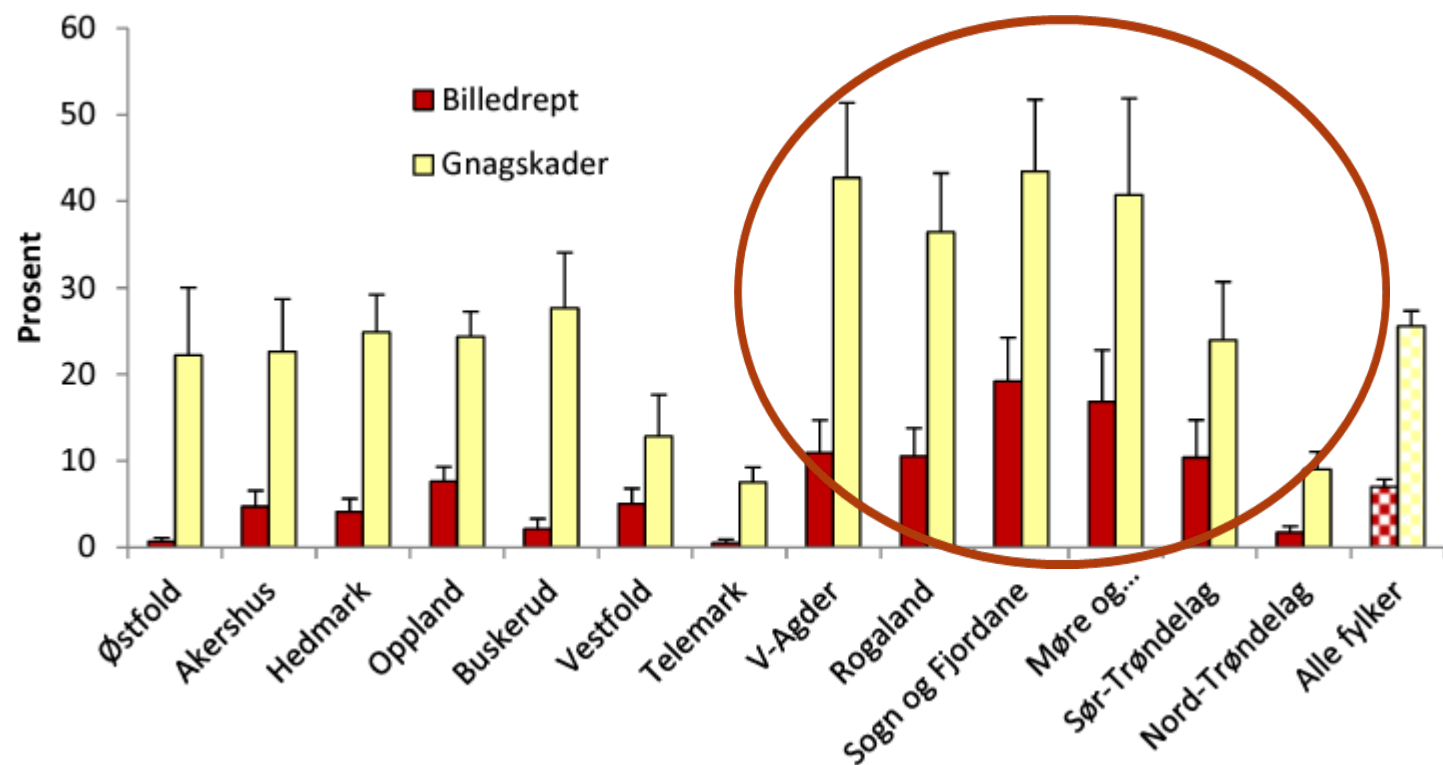

Foto E. Fløistad

Snutebilleundersøkelsen 2017-18

SNUTEBILLEGNAG og avgang

Markberedning

- ✓ Mindre vegetasjonskonkurranse
- ✓ Økt næringsomsetning i humusen
- ✓ Økt jordtemperatur gir økt rotvekst
- ✓ Mindre snutebillegnag

Raskere vekst og etablering

Mindre avgang

Feltforsøk Vestland 2020-2022

Tiltak:

- Markberedning
- Snutebillebeskyttelse

- Markberedning (MB) eller ikke MB
 - Snutebillebeskyttelse, kjemisk eller voks
- 158 planter på hvert av de 3 feltene = 504 planter

Ikke MB – kjemisk

MB – kjemisk

Ikke MB – voks

MB – voks

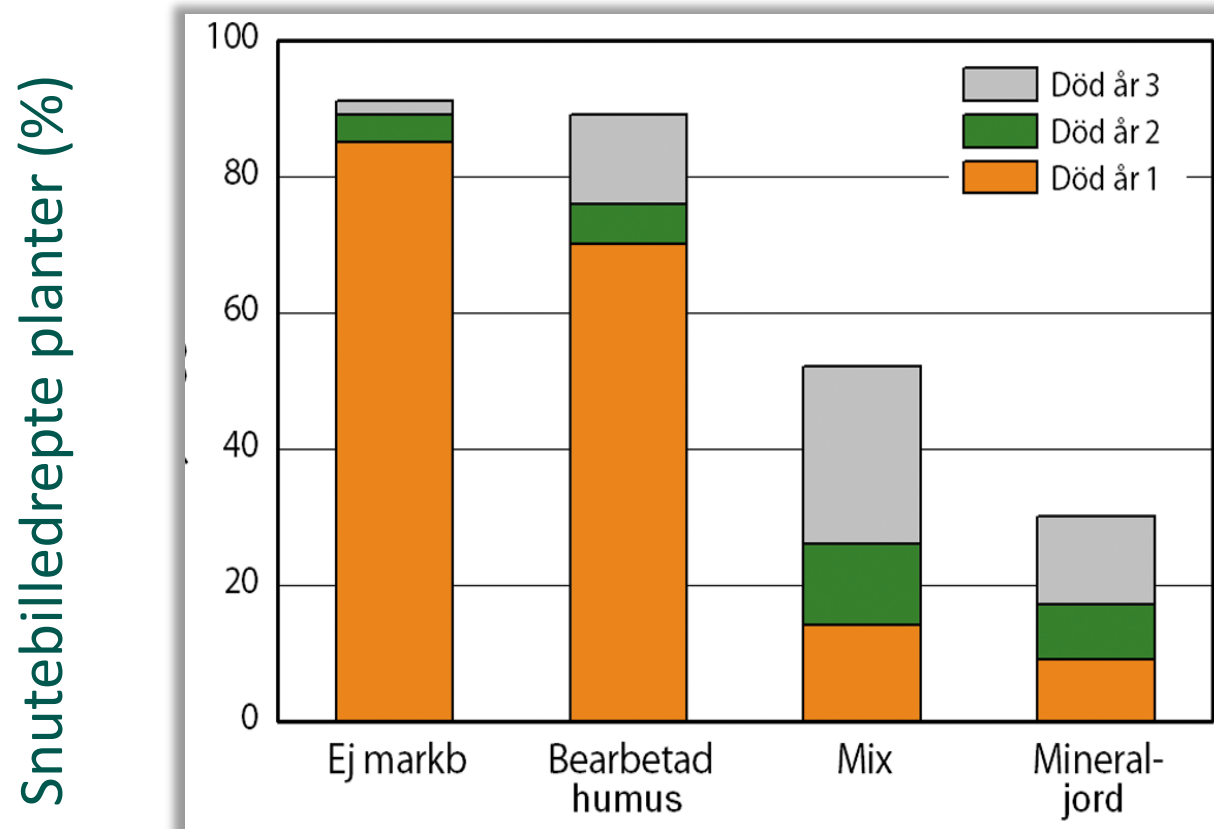

Markberedning og snutebiller

- ✓ Snutebillene går raskt over flekker med blottlagt mineraljord
 - Predasjon
 - Temperatur
- ✓ Flekkene bør gi 40*40 cm med mineraljord
- ✓ Markberedning er ferskvare, ofte redusert effekt andre året – når det fremdeles er snutebiller i feltet

Innblanding av humus minsker (snutebille)-effekten av markberedning

Disposisjon

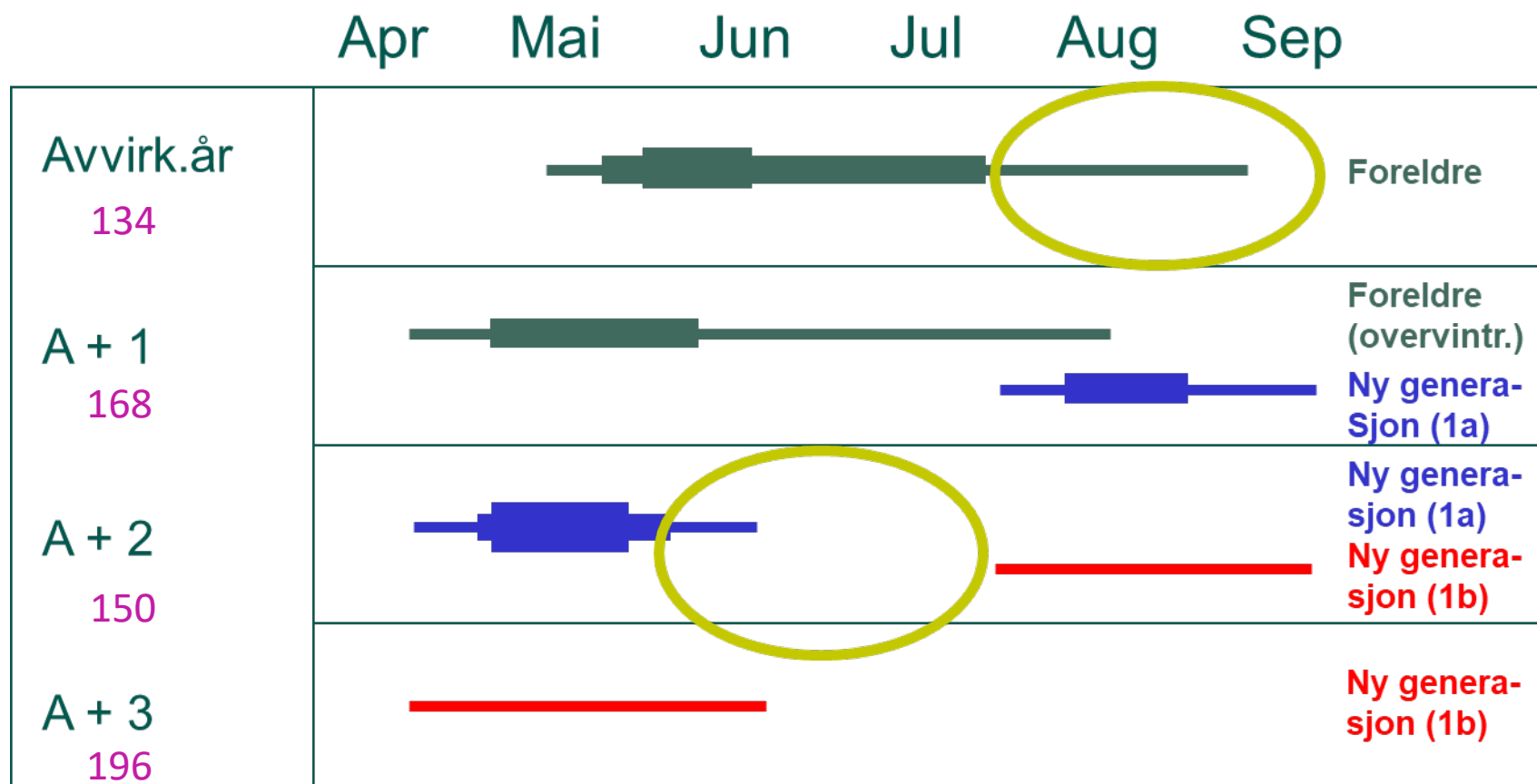
Valg i foryngelsen

- og tiltak for å begrense snutebilleskader

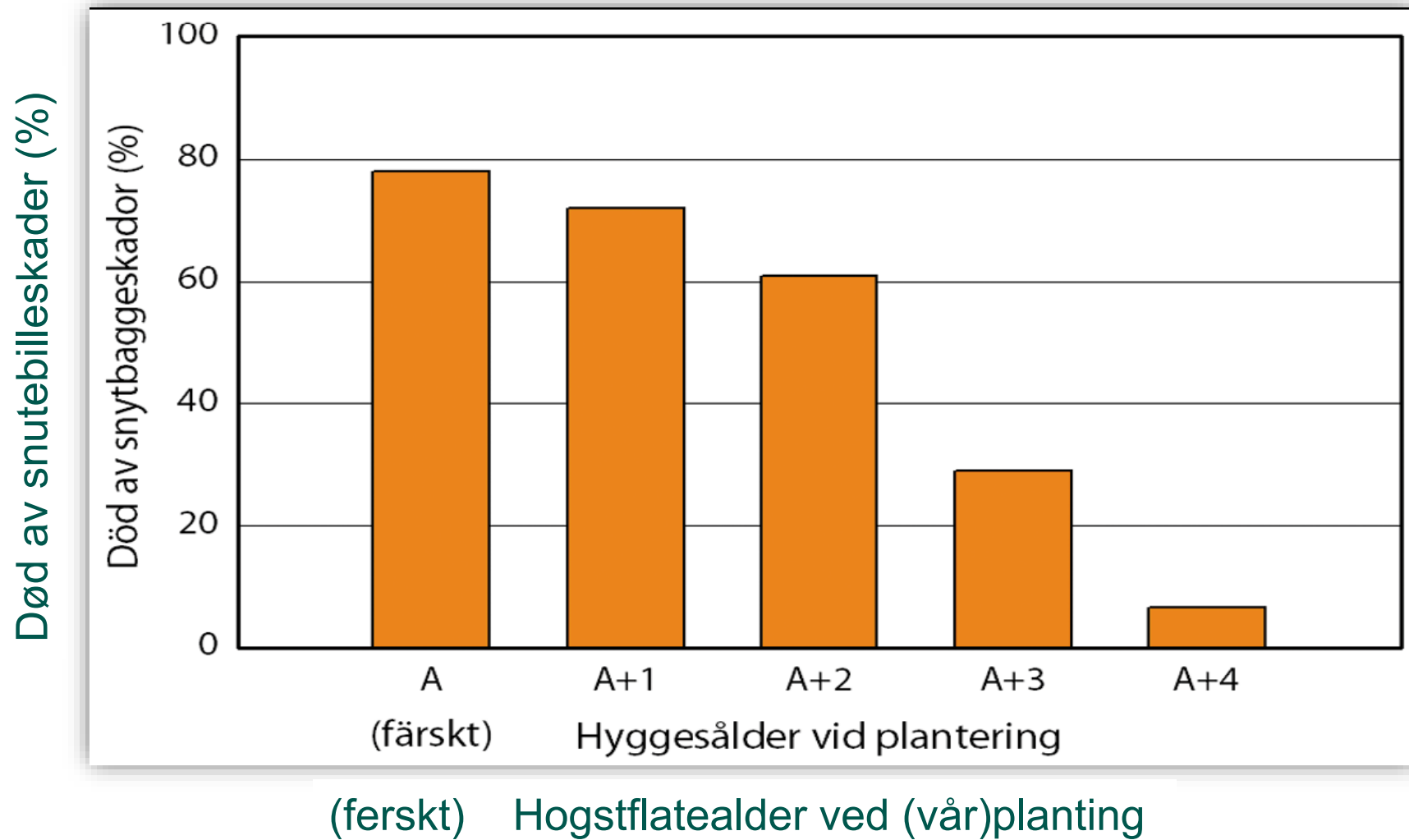
- Markberedning
- **Plantetid og plantetype**
- Snutebillebeskyttelse

Plantetidspunkt og skaderisiko

Ventetid før planting

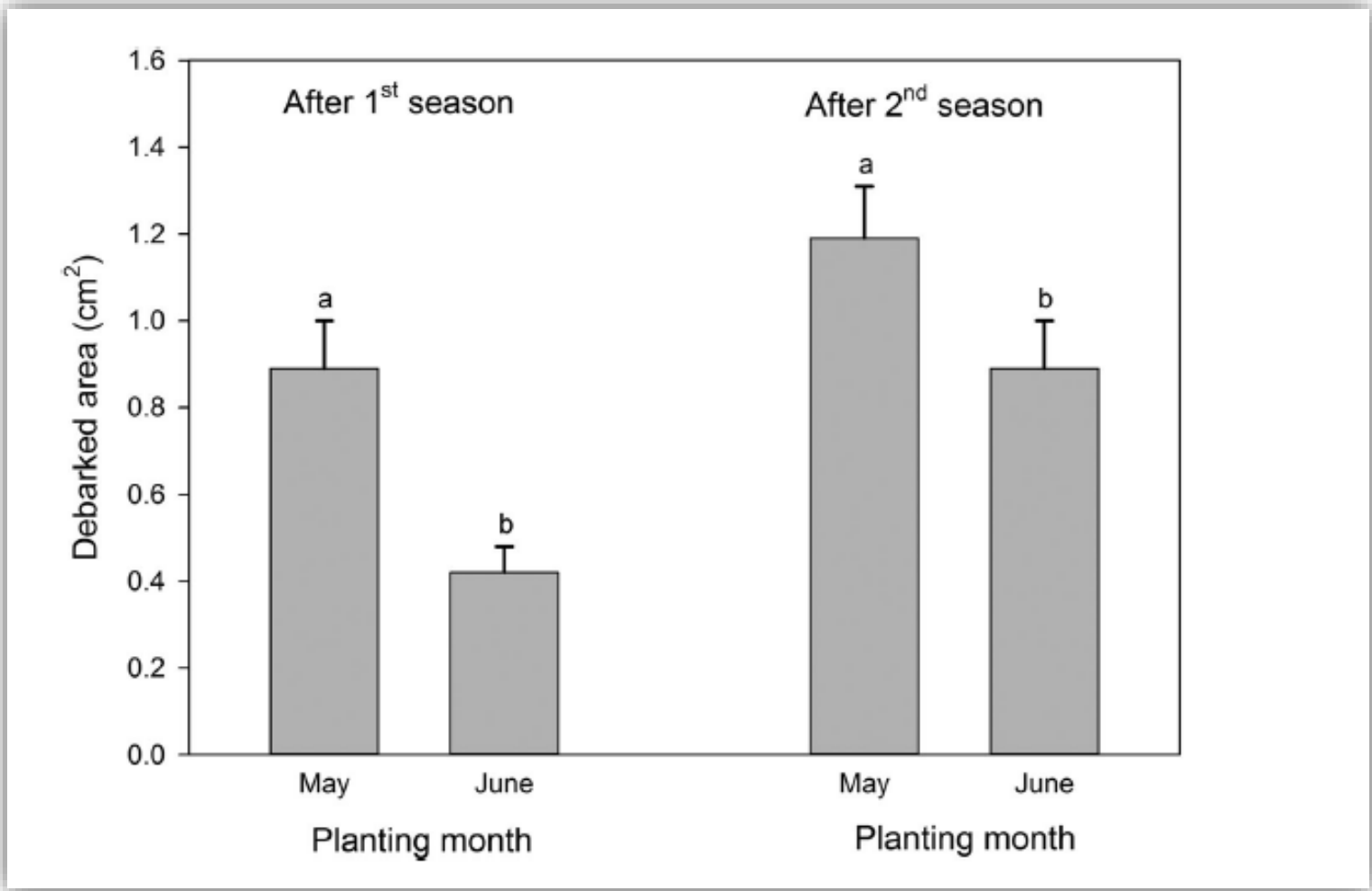

Årsaker til avgang i plantefelt

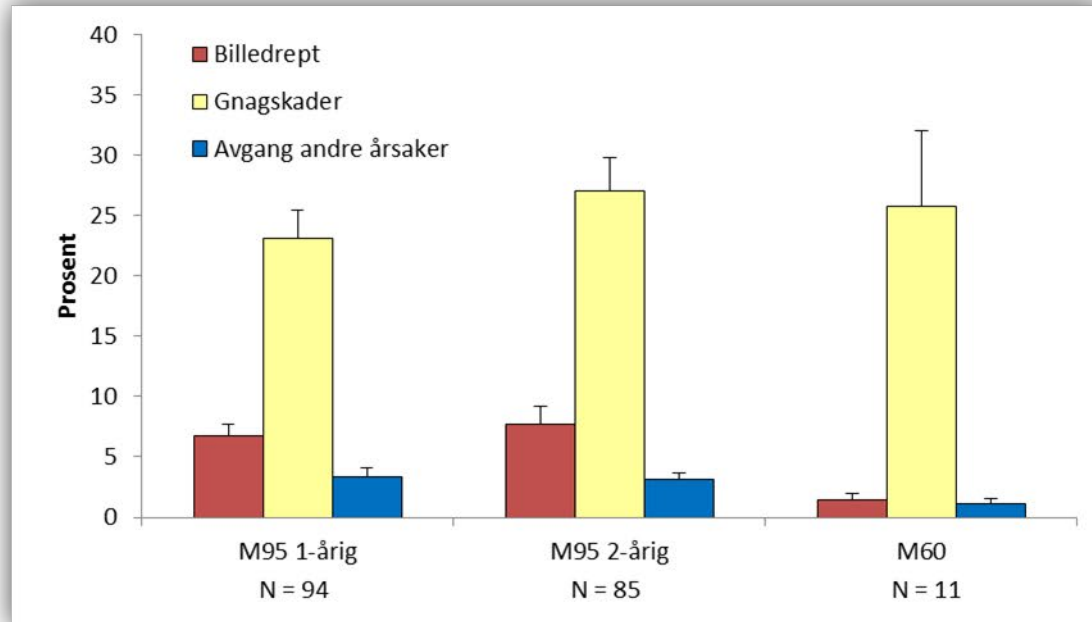
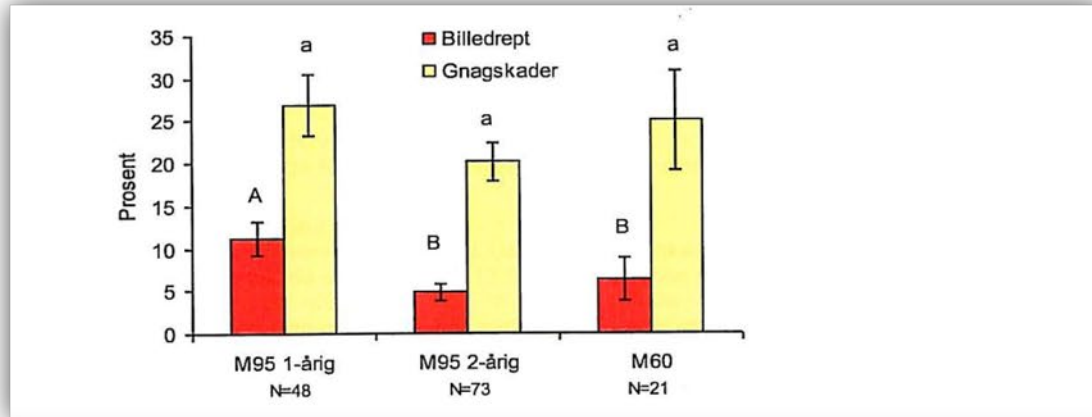
<i>Normal avgang/ingen avgang</i>	60,6 %
<i>Konkurrerende vegetasjon</i>	14,0%
<i>Insekter</i>	9,5%
<i>Gnag/beiting</i>	3,7 %
<i>Tørke/frost/snø</i>	5,4 %
<i>Sopp</i>	0,2 %
<i>Plantekvalitet/arbeid</i>	3,4 %
<i>Annet</i>	3,3 %

Sein vårplantning (år 3) og snutebilleskader

Snutebiller og plantetype

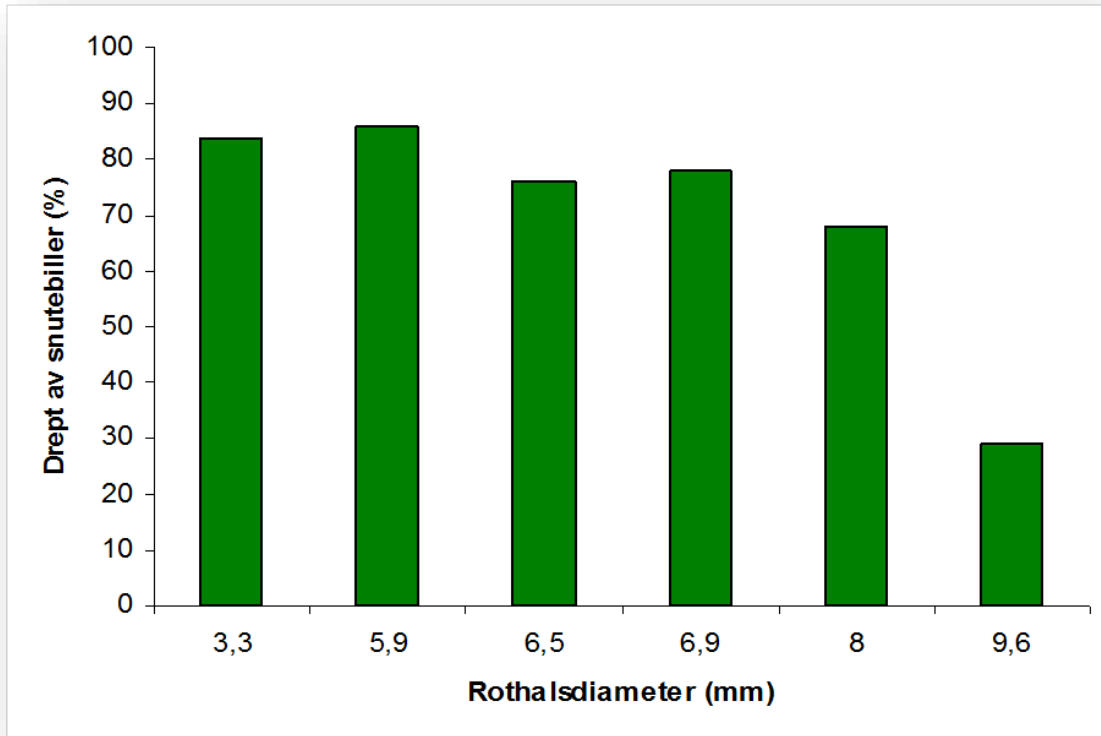

2011

2017

Rothalsdiameter - Best sammenheng med overlevelse

Forsøk i Agder

Behandling	Plantetype	Alder	Markberedning
1	M 95	2	Nei
2	M 95	2	Ja
3	M 95	1	Nei
4	M 95	1	Ja
5	M 60	2	Nei
6	M 60	2	Ja

Plantevalg og snutebille

- ✓ Vitalitet; plantenes mobilisering av forsvar/kvaeproduksjon
 - Avhengig av et etablert rotsystem
 - Plantealder
- ✓ Rothalsdiameter
 - Økt rothalsdiameter gir redusert risiko for avgang
- ✓ Ved lik rothalsdiameter er det ingen forskjell mellom barrotplanter og pluggplanter
- ✓ Miniplanter - på områder med færre snutebiller og lite vegetasjonskonkurranse (brukes i Sverige)
- ✓ Induksjon av naturlig forsvar (metyl jasmonat)

Disposisjon

Valg i foryngelsen

- og tiltak for å begrense snutebilleskader

- Markberedning
- Plantetype og plantetid
- **Snutebillebeskyttelse**

Beskyttelse på plantene

Kjemisk

Belegg på planten

Foto: Södra

Mekanisk barriere

Foto: E. Grande

Kombinasjon av tiltak for å begrense snutebilleskader

Kjemisk, belegningsskydd eller barriæreskydd
«gir alle likartad effekt»

Markberedning

Andel planter med ren mineraljord minst 10 cm rundt planten

Plantestørrelse

Grovere stammer tåler mer gnag, >10 mm liten risiko for avgang

Skjemstilling/ Flatestørrelse

Minst 10 trær per dekar

Risiko for snutebilleskader og forholdene på feltet

- ✓ Risiko reduseres med **alder på flata**
- ✓ Økende skaderisiko **sør i landet**
- ✓ Økende skaderisiko i **kystområder** sammenlignet med innlandet
- ✓ Fuktige hogstfelt gir lavere risiko enn **tørrere felt**
- ✓ **Brannflater** gir økt risiko
- ✓ Mengden snutebiller som flyr inn på hogstflatene påvirkes av antall nyklekkede snutebiller innen nærmeste kvadratmil
- ✓ **Været** i svermingen

Takk for oppmerksomheten

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO_no

NIBIO.no

NIBIO_no

www.nibio.no